

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

HUMANISTINEN JA KASVATUSALA

Humanistisen ja kasvatustieteen tutkinnot

Humanistisen ja kasvatustieteen tutkinnoilla (ammattilliset perustutkinnot ja ammattitutkinnot) saavutetaan monentyyppisissä ohjauksen, kasvatuksen ja kommunikoinnin tehtävissä tarvittava osaaminen. Työpaikkoja tarjoavat kunnat, seurakunnat, kirkot, järjestöt ja monet yhteisöt, mutta alalla voi toimia myös yrittäjänä tai itsenäisenä ammatinharjoittajana. Päiväkodit ja avoin varhaiskasvatustieteellinen tutkimus, koulut ja oppilaitokset, nuorisokeskukset, yritykset ja laitokset työllistävät tämän alan ammattilaisia. Alalla tuotetaan palveluja ja järjestetään monenlaista toimintaa lapsille, nuorille, perheille, myös tulkkauspalveluja maahanmuuttajille sekä ohjausta ja avustamista viittomakieltä tai erilaisia kommunikaatiomenetelmiä tarvitseville.

Alalla tarvitaan hyviä ihmissuhde- ja vuorovaikutustaitoja sekä kykyä ottaa huomioon taustaltaan erilaisten ja eri-ikäisten ohjauksen ja tuen tarpeet. Alan tehtävissä työskennellään usein läheisessä kontaktissa kaikenikäisten kanssa. Työskentely vaatii psyykkistä kestävyyttä, tasapainoisuutta ja joustavuutta. Monissa alan ammateissa on otettava myös vastuuta ohjattavien tai asiakkaiden turvallisuudesta. Myös arvoihin liittyvä eettinen vastuu korostuu alan töissä. Tärkeitä alalla ovat myös viestintä- ja ilmaisutaidot, jotta sanomat ja viestit välittyvät ymmärrettävästi. Moniammatillisissa työryhmissä ja verkostoissa toiminen edellyttää tietoa yhteiskunnan palvelujärjestelmän toiminnasta.

Työllisyystilanne alalla on hyvä. Ohjaus-, kasvatustieteellinen ja kielipalveluiden tarve kasvaa tulevaisuudessa.

Ammatilliset perustutkinnot

- lapsi- ja perhetyön perustutkinto
(1 koulutusohjelma/osaamisala)
- nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinto
(1 koulutusohjelma/osaamisala)
- viittomakielisen ohjauksen perustutkinto
(1 koulutusohjelma/osaamisala)

Ammattitutkinnot

- lasten ja nuorten erityisohjaajan ammattitutkinto
- asioimistulkin ammattitutkinto
- suntion ammattitutkinto

AMMATILLISET PERUSTUTKINNOT

Ammatillisen perustutkinnon suorittamisen jälkeen opiskelijalla on sekä laaja-alainen ammattipätevyys että alan erikoisosaamista. Hänellä on hyvät jatko-opiskeluvalmiudet. Ammatillisen perustutkinnon laajuus on 3 vuotta (120 opintoviikkoa). Tutkinnon osat muodostuvat työelämän työ- ja toimintakokonaisuuksista. Tutkintoon kuuluu pakollisia tutkinnon osia sekä valinnaisia tutkinnon osia, joita voi koota mm. muista ammatillisista tutkinnoista. Lisäksi tutkintoa voi laajentaa yksilöllisesti. Ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskellaan lisäksi ammattitaitoa täydentäviä ja vapaasti valittavia tutkinnon osia. Ammatillisen perustutkinnon voi suorittaa 2–4 vuoden aikana riippuen pohjakoulutuksesta ja työkokemuksesta.

Ammatillisen perustutkinnon voi suorittaa ammatillisena peruskoulutuksena tai näyttötutkintona.

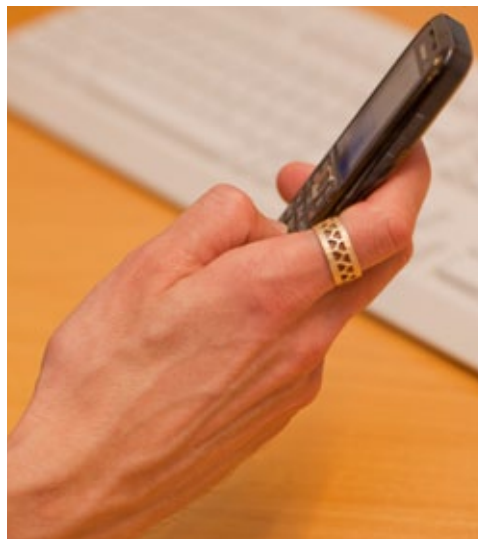
Opiskelija tai tutkinnon suorittaja voi halutessaan suorittaa ammatillisesta perustutkinnosta tutkinnon osan tai osia kerrallaan, silloin kun se on työelämään sijoittumisen kannalta tarkoituksenmukaista. Tällöin laaditaan suunnitelma koko perustutkinnon suorittamisesta.

AMMATTI- JA ERIKOISAMMATTITUTKINNOT

Ammattitutkinnoissa tutkinnon suorittaja osoittaa hallitsevansa alan ammattityöntekijältä vaadittavan ammattitaidon. Erikoisammattitutkinnossa osoitetaan vaativampien työtehtävien hallinta.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot muodostuvat työelämän työ- ja toimintakokonaisuuksista. Tutkinnon perusteissa on määritely pakolliset ja valinnaiset tutkinnon osat. Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen tai niiden osien laajuutta ei määritellä opintoviikkoina.

Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot suoritetaan näyttötutkintoina.

AMMATILLISET PERUSTUTKINNOT

Lapsi- ja perhetyön perustutkinto

Tutkinnon suorittanut huolehtii lapsen kokonaisvaltaisesta kasvatuksesta ja hyvinvoinnista. Hän tukee lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kehitystä sekä edistää lapsen osallisuutta ja yhteisöllisyyden kokemusta. Sen lisäksi hän osaa tukea lapsen uskonnollista, hengellistä ja henkistä kasvua. Hän ohjaa lasta tai lapsiryhmää käyttäen erilaisia ilmaisukeinoja ja ohjausmenetelmiä ja toimii erilaisissa elämäntilanteissa olevien lasten ja perheiden kanssa kasvatuskumppanuuden periaatteiden mukaisesti, myös katsomuksellisissa ja uskontoihin ja arvoihin liittyvissä kysymyksissä.

Lapsi- ja perhetyön perustutkinnon suorittanut on alan alan perusvalmiuksien opiskelun lisäksi erikoistunut valintansa mukaan ilmaisutaitojen ohjaamiseen, erityistä tukea tarvitsevien lasten ja perheiden kohtaamiseen ja ohjaukseen, monikulttuurisessa työympäristössä toimimiseen, kristilliseen kasvatukseen tai palvelujen tuottamiseen.

Tutkintonimike:

- lastenohjaaja

Työpaikat: Varhaiskasvatuspalveluja tuottavat kunnat, seurakunnat, järjestöt ja yksityiset palveluntuottajat; päiväkodit, perhepäivähoito ja avoimet varhaiskasvatuspalvelut, päiväkerhot ja perhekerhot, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta ja lastensuojelun toimipisteet.

Nuoriso- ja vapaa-ajanohjauksen perustutkinto

Tutkinnon suorittanut järjestää tavoitteellista ja elämyksiä tuottavaa toimintaa eri-ikäisille, käyttää työssään omaa ohjaajuuttaan sekä toimii nuoriso- ja vapaa-aikatyön ammatillisten periaatteiden ja arvopohjan mukaisesti. Hän käyttää ja soveltaa ohjausmenetelmiä monipuolisesti: kulttuuriohjaus, liikunnanohjaus, luonto- ja elämystoiminta, nuorten tieto- ja neuvontapalvelut, media- ja verkko-ohjaus tai teknisten ja käden taitojen ohjaaminen. Hän ohjaa erilaista toimintaa ja kannustaa ohjattavia osallistumaan.

Tutkintonimike:

- nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja

Työpaikat: Nuoriso- ja vapaa-aika-alan toimintaympäristöt: järjestön, kunnan, valtion, yrityksen tai muun yhteisön toimipaikat, nuorisotalot, leirit ja erilaiset laitokset.

Viittomakielisen ohjauksen perustutkinto

Tutkinnon suorittanut ohjaa ja avustaa viittomakielisiä, kuulo- ja kuulonäkövammaisia, kuurosokeita ja kehitysvammaisia asiakkaita sekä sellaisia asiakkaita, joilla on kielellisiä erityisvaikeuksia. Hän käyttää avustamisessa ja ohjauksessa suomalaista viittomakieltä, viittomiin pohjautuvia menetelmiä (kuten viittottu puhe ja tukiviittomat) sekä puhetta

tukevia ja korvaavia kommunikaatiomenetelmiä. Hän suunnittelee, järjestää ja arvioi eri-ikäisten tavoitteellista kasvatus- ja viriketoimintaa ja tukee samalla asiakkaitensa kommunikaation ja kielellisten taitojen kehittymistä.

Tutkintonimike:

- viittomakielen ohjaaja

Työpaikat: Sosiaali- ja opetussektorilla päivähoiton toimipaikat, koulut, oppilaitokset, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, leirit, kerhot, hoitolaitokset, palvelutalot ja toimintakeskukset. Viittomakielen ohjaaja voi toimia myös leireillä ja vammaisten henkilökohtaisena avustajana.

AMMATTITUTKINNOT

Lasten ja nuorten erityisohjaajan ammattitutkinto

Lasten ja nuorten erityisohjaajan ammattitutkinnon suorittanut toimii vaativissa kasvatus-, ohjaus- ja organisointitehtävissä. Hän toimii verkottuneessa yhteistyössä erilaisissa projekteissa, hankkeissa ja toiminnallisissa tilanteissa ja osaa tunnistaa yksilöllisiä sekä yhteisöllisiä ohjauksen tarpeita. Hän toimii moniammatillisissa työryhmissä lasten, nuorten ja heidän kulttuurinsa, erityiskasvatuksen ja perheiden hyvinvoinnin ja elinalojen asiantuntijana.

Työpaikat: Erityisnuorisotyön ja monikulttuurisen työn toimipaikat, nuorten ja erityisryhmien työpajat ja toimintakeskukset, laitokset, sairaalat, kansalais- ja järjestötoiminta, päivähoitopaikat, koulut, iltapäiväkerhot, vapaa-aikakeskukset ja alan yritykset.

Asioimistulkin ammattitutkinto

Asioimistulkin tutkinnon suorittanut tulkkaa tilanteita ja kohtaamisia asiakkaan (usein maahanmuuttajan) ja suomalaisten viranomaisten välillä. Hän tulkkaa kielestä toiseen asioimistilanteissa käytetyt puheenvuorot ottamatta itse kantaa asioiden sisältöön. Hän selvittää myös asian kannalta oleellisia kulttuuritaustoja ja auttaa osapuolia ymmärtämään toisiaan eri kielestä huolimatta. Tulkattavat tilanteet voivat olla joskus ratkaisevan tärkeitä tulkattavan elämän kannalta (esimerkiksi turvapaikkahaastattelut tai psykiatrinen hoito). Asioimistulkin vastuulla on viestin, sanomien ja ajatusten välittäminen.

Työpaikat: Asioimistulkikeskukset, joilta tulkkipalveluja tilataan. Tulkki työskentelee myös arkielämän tilanteissa, kuten vanhempainilloissa kouluissa, neuvoloissa, työvoimatoimistoissa, lääkärintarkastuksissa tai erilaisissa neuvotteluissa.

Suntion ammattitutkinto

Suntion ammattitutkinnon suorittanut vastaa jumalanpalvelusten ja muiden kirkollisten tilaisuuksien järjestelyistä ja niiden toimituksesta. Hän ottaa tilaisuuksien luonteen, kirkkovuoden ajankohdan ja niihin liittyvän symboliikan huomioon. Suntio hoitaa seurakunnan ja kirkon kiinteistöjä ja tiloja. Hän osaa huoltaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden kirkkojen esineistöä ja tekstiilejä. Hän huolehtii myös pienimuotoisista tarjoiluista ja ruokapalveluista. Suntio hoitaa hautausmaita ja hautaamiseen liittyviä toimia kirkollisen tapakulttuurin ja alan lainsäädännön mukaisesti.

Työpaikat: kristilliset (luterilaiset tai ortodoksiset) kirkot, seurakunnat ja niiden toimitilat.

JATKO-OPINTOMAHDOSSUUDET

Ammatilliset perustutkinnot, ammatti- ja erikoisammattitutkinnot tuottavat yleisen jatko-opintokelpoisuuden ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin. Luonteva jatko-opintoväylä esim. ammatillisen perustutkinnon suorittaneilla on humanistisen alan ammattikorkeakoulututkinto, yhteisöpedagogi (AMK) (kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma) tai viittomakielen tulkki (AMK) (viittomakielen tulkin koulutusohjelma). Näissä molemmissa tutkinnoissa voi suorittaa myös humanistisen alan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon (ylempi AMK). Niitä järjestetään myös englanninkielisinä ohjelmina.

Myös sosiaali- ja terveystieteiden ammattikorkeakoulututkinto, sosionomi (AMK) sosiaalialan koulutusohjelma, sopii alalle jatkoväyläksi, erityisesti kristillisen lapsi- ja nuorisotyön tai diakonisen sosiaalityön suuntautumisvaihtoehdoiksi. Yliopistossa voi suorittaa esimerkiksi Nuorisotyön ja nuorisotutkimuksen maisteriohjelmassa yhteiskuntatieteiden kandidaatin tai maisterin tutkinnon. Ammatillisen opettajan pedagogiset opinnot antavat jatkokoulutusmahdollisuuden ammatillisen opettajan työtehtäviin.

Lisätietoja:

www.oph.fi/ammattitutkinnot

www.koulutusnetti.fi

www.osaan.fi

www.edu.fi

www.ammattiosaaja.fi

www.ammattillinenkoulutus.com

Opetushallitus
PL 380
00531 Helsinki
040 348 7555
www.oph.fi